

Zaak 152

Uitspraak inzake een klacht van [a], uitgever van het werk 'I need you', tegen [b], uitgever van het werk 'I'm not alone'.

1. Bij brief van 24 juni 2009 wendt de heer [] namens uitgeverij [a], (hierna te noemen 'klager') zich tot de Vaste Commissie Plagiaat (hierna te noemen VCP) met het volgende. Klager meent dat het werk 'I'm not alone', sub-uitgegeven door [b] (hierna te noemen 'beklaagde') gelijkenis vertoont met het door klager uitgegeven werk 'I need you'. Naar de mening van klager is er sprake van plagiaat.

2. Aan de administratie van Buma/Stemra zijn de volgende gegevens ontleend:

Het werk 'I need you' is gecomponeerd door [] en [] en wordt in Nederland sub-uitgegeven door [a]. [a] is deelnemer van Buma/Stemra. Het werk is voor het eerst bij Buma/Stemra bekend op 4 augustus 2008.

Het werk 'I'm not alone' is gecomponeerd door [] en wordt in Nederland sub-uitgegeven door [b]. Het werk is nog niet bij Buma/Stemra aangemeld. Sub-uitgever [b] is deelnemer van Buma/Stemra.

3. Voorzover van belang voor de beoordeling van de zaak beschikt de VCP over afschriften van de volgende stukken:

- o Documenten uit administratie Buma/Stemra met betrekking tot werken
- o Klacht van [a] van 24 juni 2009
- o E-mailwisseling met [a] van 6 en 7 juli 2009
- o Brief aan [b] van 30 juli 2009
- o Email aan [a] van 31 juli 2009
- o E-mailwisseling met [b] van 22 en 23 september 2009
- o Waarborgsom ontvangen
- o Verweerschrift van 18 november 2009 + nagekomen stukken (inclusief geluidsopname)

4. Klager heeft de op grond van artikel 6 van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra vereiste waarborgsom van € 1362,- betaald.

5. Voor de behandeling van de zaak was de VCP als volgt samengesteld:

Prof. mr J. H. Spoor, Voorzitter

T. Eijk, lid

B. van der Linden, lid

W. de Ruitter, lid

J. F. Haanstra, lid

B. Zimmerman, lid

6. De zitting werd gehouden op 2 december 2009. Namens de klagende partij waren aanwezig: De heer [], [a] en de heer [], deskundige.

Namens de beklaagde partij waren aanwezig: De heer [], MD [b], de heer [], jurist [] en mevrouw [], head of copyright infringement, [].

7. De VCP verklaart zich bevoegd van de klacht kennis te nemen. De klacht heeft betrekking op een geschil zoals omschreven onder artikel 4 lid 1 onder a van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra.

8. De klacht wordt als volgt onderbouwd.

Het werk 'I need you' is uitgebracht op 13 juni 2008 via het label []. De titel is wereldwijd gepromoot en geëxploiteerd. Één van de componisten van het werk 'I need you' alsmede de componist van het werk 'I'm not alone' werden beiden in 2008 zakelijk bijgestaan door dezelfde managers. Voornoemde managers hebben het werk 'I need you' aan de componist van het werk 'I'm not alone' laten horen. Daarnaast heeft de componist van het werk 'I'm not alone' in een interview te kennen gegeven dat hij zich laat inspireren door muziek op You Tube, waar het werk 'I need you' veelvuldig te beluisteren is. Zodoende is het aannemelijk dat de componist van 'I'm not alone' kennis heeft genomen van het werk 'I need you'.

Klager stelt dat de kenmerkende 'riff' van het werk 'I need you' ongewijzigd is overgenomen in het werk 'I'm not alone', zowel voor wat betreft het notenmateriaal als voor wat betreft het gebruikte Trance geluid waarmee de riff wordt uitgevoerd. Weliswaar is het gebruik van voornoemde sound niet nieuw in dit genre, maar het is opvallend genoeg wel de eerste keer dat de componist van het werk 'I'm not alone' dit geluid in zijn uitvoeringen gebruikt.

Uit het deskundigen-rapport valt af te leiden dat de derde en vierde maat van het werk 'I'm not alone' exact overeen stemmen met de eerste twee maten van het werk 'I need you'. De kenmerkende riff in deze twee maten bestaat in beide werken uit de tweede omkering van E mineur gevolgd door de tweede omkering van G, afgesloten door een C majeur zeven. Deze progressie wordt in beide werken uitgevoerd volgens exact hetzelfde ritmische patroon en wordt ondersteund door een nagenoeg overeenstemmende baslijn.

Ondanks de aanmerkingen van de deskundige van beklagde op dit deskundigenrapport, hoeft de juistheid van dit deskundigenrapport niet in twijfel te worden getrokken. Immers, de deskundige van beklagde pleegt dit vaker te doen en tot nu toe zonder het gewenste resultaat.

Klager verwijst nadrukkelijk naar een interview met producer, auteur en jurist [], waarin deze opmerkt dat het werk 'I'm not alone' een kopie is van het werk 'I need you'. [] is ontegenzeggelijk een kenner van het genre en daarnaast tevens auteursrechtsspecialist waardoor zijn mening zwaar dient te wegen.

Volgens klager heeft beklagde niet aangetoond dat het werk 'I'm not alone' eerder tot stand is gekomen dan het werk 'I need you'. Uit de hiertoe door beklagde overgelegde audio-files is dit niet af te leiden. De verwijzing naar het werk 'Backdoor', dat volgens beklagde ten grondslag lag aan het werk 'I'm not alone', wordt niet onderbouwd. Bovendien zal het werk 'I need you' eveneens eerder tot stand zijn gekomen dan genoemde release-datum van dit werk waardoor het nog maar de vraag is welk werk eerder is gecomponeerd.

Tenslotte geeft klager aan dat de klacht uitsluitend de overname van de kenmerkende riff van het werk 'I need you' betreft. Aangezien dit slechts een deel van het werk is, claimt klager derhalve niet het gehele werk 'I'm not alone'.

Ondanks het door de VCP gehanteerde 'alles of niets' principe zou de toekenning van een gedeelte van het auteursrecht ten aanzien van het werk 'I'm not alone' volstaan.

Klager concludeert dat gelet op de exact overeenstemmende trance geluiden, de muzikale gelijkenis tussen de werken en de nauwe band die er was tussen betreffende componisten en de managers, er geen sprake kan zijn van toevallige gelijkenis.

Beklaagde voert in het verweer de volgende argumenten aan.

Beklaagde licht allereerst de totstandkomingsgeschiedenis van het werk 'I'm not alone' toe. Uit de overgelegde gedateerde audio-bestanden blijkt dat het werk is gecreëerd tussen 18 oktober 2007 en 14 maart 2008. Uit de foto van het beeldscherm kan worden afgeleid dat de zo specifieke riff, waar deze zaak om draait, moet zijn gecomponeerd tussen 12 en 16 maart 2008. De werktitel van het werk luidde 'Backdoor', welk werk uiteindelijk zou resulteren in het definitieve werk 'I'm not alone'. Het werk 'Backdoor' is in maart en april 2008 verscheidene malen live uitgevoerd, zoals ook blijkt uit de overgelegde recensie waarin dit werk specifiek wordt genoemd.

Het voorgaande in aanmerking nemende, kan beklagde niet anders concluderen dan dat het werk 'I'm not alone' tot stand is gekomen voorafgaand aan de release van het werk 'I need you'. Componist [] heeft het werk 'I need you' nooit gehoord en kan simpelweg geen kennis hebben genomen van het werk 'I need you', daar dat werk nog niet was geopenbaard ten tijde van het componeren van het werk 'I'm not alone'.

Daarnaast betoogt beklagde dat als ontlening al zou kunnen worden aangenomen, dan nog heeft te gelden dat uit het door beklagden overgelegde deskundigenrapport blijkt dat de werken significant verschillen. Bij vergelijking van de betreffende 4 maten durende 'ostinato' synthesizer riffs van beide werken, valt op dat de toplijnen van de riffs in beide werken niet alleen in toonhoogten verschillen, maar ook voor wat betreft de muzikale vorm of contour van de toplijnen. Hoewel in lichte mate overeenstemmend, zijn de akkoord progressie's van voornoemde riffs desalniettemin verschillend, mede door de verschillen in de basnoten en de functies van de akkoorden. Toegegeven dat één van de vier maten van de riff van 'I'm not alone' in zekere mate overeenstemt met de riff van vier maten van 'I need you', concludeert beklagde dat daarentegen de overige drie maten van de riff van 'I'm not alone' geen substantiële melodische en harmonische gelijkenis met de riff van 'I need you' vertonen.

Aangezien beklagde zijn werk niet kan hebben ontleend aan het werk van klager en de werken nauwelijks overeenstemmen, is er geen sprake van auteursrechtinbreuk door beklagde.

9. De VCP overweegt als volgt.

De VCP constateert dat de klacht voornamelijk berust op vier maten in beide werken. Deze vier maten omvatten in beide werken een harmonisch- en ritmisch motief, uitgevoerd door een gelijksoortig synthesizer geluid.

Bij nadere vergelijking van de betreffende vier maten, valt op dat de motieven hetzelfde ritmisch patroon volgen, met dien verstande dat in het werk 'I'm not alone' aan dit ritmische patroon een opmaat voorafgaat. De melodische toplijn van het motief van het werk 'I need you', bestaande uit een stijgende terts gevolgd door een dalende kwint, stemt slechts overeen met één maat van de melodische toplijn van het werk 'I'm not alone'. Voor het overige volgt de melodische toplijn van het motief van 'I'm not alone' een geheel andere curve.

Voor de harmonieën geldt hetzelfde; slechts de derde maat van het werk 'I'm not alone' is gelijklopend aan de progressie van het werk 'I need you', waarbij de gang naar de zesde trap opvallend is te noemen. De overige maten van het motief van het werk 'I'm not alone' zijn voorzien van afwijkende akkoordprogressies.

De ritmische-, melodische- en harmonische overeenstemming tussen de werken is aldus gelegen in één maat. In het algemeen hoeft de geringe omvang van een compositorisch gedeelte auteursrechtelijke bescherming niet in de weg te staan, mits dit gedeelte als zodanig een eigen, oorspronkelijke karakter en het persoonlijk stempel van de maker heeft.

Deze ene maat nader beschouwd, constateert de VCP dat het ritmisch patroon zeer gangbaar is, met name in het onderhavige genre. Een gebroken drieklank als melodische lijn is niet origineel te noemen, hetgeen eveneens geldt voor de akkoordprogressie.

Daar de compositorische elementen van de bewuste maat, zowel op zichzelf als in samenhang, geen eigen, oorspronkelijk karakter en persoonlijk stempel bezitten, geniet deze maat als zodanig geen auteursrechtelijke bescherming.

Nu het overeenstemmende gedeelte van de werken geen auteursrechtelijke bescherming geniet, behoeft de door beklagde opgeworpen vraag naar de mogelijkheid van ontlening geen nader onderzoek door de VCP.

10. Uitspraak doende

- a. De VCP verklaart de klacht ongegrond en beslist dat het werk 'I'm not alone' geen inbreuk maakt op het werk 'I need you'.
- b. De VCP veroordeelt de klager tot betaling van € 1362,-, hetgeen een gedeelte van de kosten van behandeling van deze zaak is. Op grond van artikel 11 lid 5 van het VCP-Reglement zal dit bedrag worden verrekend met de door klager gestorte waarborgsom.
- c. De VCP zal deze uitspraak ter beschikking stellen van de directie van Buma en Stemra, opdat deze naar aanleiding van de uitspraak de nodige maatregelen kan treffen en eventueel tot publicatie zal kunnen besluiten.

Aldus gedaan te Hoofddorp op 2 december 2009,

Mr. J.H. Spoor
Voorzitter

Mr O. Meijer
Secretaris